

Riječ više o koncertu crnogorskih simfoničara u CNP-u

Odvažni iskoraci iz širokih melodija

INTERPRETATIVNI
IZAZOVI Crnogorski
simfoničari na sceni CNP-a

D. MILJANIĆ

PODGORICA - Da renomirani umjetnici iz godine u godinu podržavaju rad Crnogorskog simfonijskog orkestra, potvrdio je koncert održan 10. marta na Velikoj sceni CNP-a, na kojem je najistaknutiji srpski dirigent i redovni profesor na FMU, Bojan Sudić predvodio crnogorske simfoničare, još jednom opravdao epitelete koji prate svaki njegov nastup.

Kao solistkinja nastupila je jedna od najpoznatijih hrvatskih pijanistkinja Martina Filjak, koja je pažnju šire međunarodne javnosti stekla nakon osvojene zlatne medalje na prestižnom pijanističkom takmičenju u Klivlendu (2009. godine).

Izazovi

Raznorodan stilski program (Koncert za klavir i orkestar u a-molu, op. 54 njemačkog kompozitora Roberta Šumana i Simfonijski broj 2 u D-duru finskog kompozitora Jana Sibelijusa) postavio je pred izvođače veliki broj interpretativnih izazova na koje je trebalo adekvatno odgovoriti - od ranoromantičarskog prosedea u prvom dijelu koncertne večeri, pa do zahtjevne Sibelijusove partiture interpretirane u drugom dijelu.

Jednu od najpopularnijih kompozicija koncertantnog žanra u romantizmu Koncert za klavir i orkestar u a-molu Šuman je posvetio supruzi, najboljem tumaču i poznavocu njegove muzike - Klari Šuman, koja ga je premijerno izvela 1. januara 1846. godine u Lajpcigu. Posebnost ove partiture, između ostalog, ogleda se i u specifičnoj romantičarskoj emociji, lirizmu i Šumanovoj poetici koja se kao Hajneovi stihovi „O ljubavi su pričali mnogo“ osjeća u svakoj noti. Izražajnost i sigurnost početnih taktova u solističkoj dionici predstavili su pijanistkinju Filjak kao pouzdanog

Dugotrajnim aplauzom na kraju večeri nagrađeni su i orkestar i maestro Sudić, koji su u neakustičnoj dvorani uspjeli da ostvare veoma čulna i nadahnuta izvođenja

tumača, koji je uz orkestar svakim novim nastupom dublje razotkrivao poentu Šumanovog „afetuoza“ (nježno). Nadahnuta i interpretativno precizna dijalogiziranja oboe, klarineta i solističkog instrumenta uvela su u bogata dinamička nijansiranja koja su se prenosila na cjelokupan izvođački aparat. Tome su kontrastirali odvažni iskoraci iz širokih melodija sa odsječnim i tehnički preciznim solističkim nastupima Martine Filjak - zrelog, adekvatnog tumača ranoromantičarske muzike. Veoma korektna saradnja cjelokupnog izvođačkog aparata (soliste i orkestra), uz pouzdanost i sa jasnim dramaturškim planom tumačenje partiture od maestra Sudića, svojevrsnu kulminaciju je ostvarila krećući se ka završnici prvog stava. U njemu su Šumanove osobine, borbenost i upornost, koje su ga „vodile“ u privatnom životu razotkrivene kroz najličniju muzičku ispovijest - Koncert u a-molu. Na početku drugog stava (Andantino grazioso) solistkinja je kroz dijalogiziranje sa gudačkim instrumentima uvela u meditativnu atmosferu, a borbenost i snaga, kroz snažan orkestarski tutti sa solistom poentirani na kraju pr-

vog, kulminirali su u posljednjem stavu kompozicije.

Slojevitost

U drugom dijelu koncerta orkestar je interpretirao Simfoniju broj 2 u D-duru, Jana Sibelijusa, koja je premijerno izvedena 8. marta 1902. godine u Helsinkiju, pod dirigentskom upravom samog kompozitora. Voluminozna, kompleksna i slojevita Sibelijusova partitura obiluje različitim karakterima (borbeni, skercozni, lirski, marševski...) koji se stapaju i smjenjuju kroz različite orkestarske boje.

Profesionalni angažman u Finskoj i dirigovanje Helsinškom filharmonijom umnogome su doprinijeli Sudićevom studionom i nadahnutom pristupu Sibelijusovoj partituri. Sa preciznom ritmičkom pulsacijom u prvom stavu, postignuto je tenzično stanje, dok je znalački poentiran motiv (koji su na početku prvog stava interpretirali oboe i klarineti) nagovijestio osnovnu inspiraciju Sibelijusovih djela i glavno muzičko jezgro ove kompozicije - finski folklor. Pouzdana picikata u kontrabasima i violončelima predstavljala su vodeću muzičku misao u drugom stavu na fonu koje se gradila mikrodramaturgija. Pored ritma koji je imao građivnu ulogu u trećem i četvrtom stavu, sugestivnim rukovođenjem maestro je isticao borbenost u gudačima koja se smjenjivala sa izražajnim širokim melodijama u duvačkim instrumentima sve do kulminacije u završnici posljednjeg, četvrtog stava. Promišljenom interpretacijom, kompleksna i veoma zahtjevna partitura ukazala je na veliki zvučni potencijal orkestra i zalaganje svih članova da kroz predano interpretiranje svog parta i dobru međusobnu saradnju ostvare uspješno tumačenje Sibelijusove simfonije. Takvim pristupom plastično su izvajani kontrasti dramskog, tragičnog i lirskog plana, dok je u adekvatnim tempima oslikana dramaturška kompleksnost kako pojedinačnih stavova, tako i forme djela u cjelini.

Dugotrajnim aplauzom na kraju večeri, nagrađeni su i orkestar i maestro Sudić, koji su u neakustičnoj dvorani uspjeli da ostvare veoma čulna i nadahnuta izvođenja.

Jelena JOVANOVIĆ-NIKOLIĆ

Martina Filjak - elokventna i pouzdana interpretatorka

Nakon pijanista koji su ostvarili uspješne nastupe tokom ove sezone sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom (F. Kopačevski, N. Veljković, Ž. P. Gasparijan) i Martina Filjak se pozicionirala kao elokventna i pouzdana interpretatorka. Pod upravom maestra, uz dobru saradnju soliste i orkestra poentirana je srž Šumanovog muzičkog mišljenja, u kojem melodioznost, emocije i romantičarske ideje nadilaze virtuoznost.